

Til alle embeder

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anlagemyndigheden.dk

DATO 18. august 2019

JOURNAL NR.
RA-2019-3200506-13

SAGSBEHANDLER: MBI/

Instruks om midlertidigt stop af brug af teleoplysninger

1. Ved brev af 13. juni 2019 orienterede jeg om, at Rigspolitiet havde konstateret en systemfejl i det IT-program, som politiet anvender til at konvertere såkaldte rådata fra telesekskaberne i forbindelse med indhentning af teleoplysninger i straffesager. Der er efterfølgende udarbejdet retningslinjer for og iværksat en proces for gennemgangen af relevante straffesager.

Den 2. juli 2019 instruerede jeg - på baggrund af nye oplysninger i sagen - alle anklagere i, at der i forbindelse med behandlingen af straffesager, hvori der indgår teleoplysninger generelt skal udvises betydelig forsigtighed med at tillægge manglende teleoplysninger den betydning, at der ikke har været telekommunikation eller lignende. Jeg gjorde endvidere opmærksom på, at politiet og anklagemyndigheden i forbindelse med efterforskningen skal være særligt opmærksomme på, at teleoplysningerne kan være mangelfulde, og at det samme gælder, når anklagemyndigheden skal vurdere tiltalespørgsmålet og ved sagernes behandling i retten.

Samme dag nedsatte justitsministeren en uafhængig kontrol- og styregruppe med et bredt mandat i forhold til at kontrollere og styre myndighedernes sagsgennemgang.

2. Rigspolitiet har i slutningen af denne uge oplyst, at der i forbindelse med politiets sagsgennemgang også er identificeret fejl i forbindelse med konverteringen af geografiske koordinater for telemasters placering. Det medfører, at der ved behandlingen af straffesager kan være indgået fejlbehæftede mastplaceringer, som er anvendt til at sandsynliggøre en telefons position mv. Omfanget af og årsagen til fejlen er endnu ikke afdækket.

Rigspolitiet har nu i dag søndag oplyst, at Rigspolitiet har identificeret flere forskellige konkrete fejl i den rådata, som politiet modtager fra teleselskaberne vedrørende teleoplysninger. Omfanget og betydningen af disse fejl er endnu ikke afdækket.

3. De nu fremkomne oplysninger, herunder allersenest oplysningerne fremkommet i dag om fejl i rådata, sætter nye alvorlige spørgsmålstejn ved kvaliteten af de teledata, som anklagemyndigheden anvender i straffesager.

Derfor har jeg som en umiddelbar konsekvens besluttet, at anklagere ikke må anvende historiske teleoplysninger, jf. retsplejelovens § 780, stk. 1, nr. 3, jf. § 804, udvidede teleoplysninger, jf. retsplejelovens § 780, stk. 1, nr. 4, signaleringsdata, jf. retsplejelovens § 804, og teleobservationsoplysninger, jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 5, under hovedforhandlinger eller retsmøder vedrørende opretholdelse af anholdelse, jf. retsplejelovens § 760, stk. 5, og varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 762.

Det midlertidige stop for anvendelse af teledata vil indtil videre gælde i 2 måneder frem til den 18. oktober 2019.

Ovenstående betyder, at igangværende og kommende hovedforhandlinger, som anklagemyndigheden vurderer ikke vil kunne gennemføres uden anvendelse af teleoplysninger, jf. ovenfor, vil skulle udsættes. Anklagemyndigheden vil i den forbindelse skulle vurdere, om der skal ske løsladelse af varetægtsarrestanter ud fra proportionalitetsbetragtninger, jf. retsplejelovens § 762, stk. 3.

Anklagemyndigheden skal endvidere gennemgå fængslingsgrundlaget for alle aktuelle varetægtsarrestanter, og hvis teleoplysninger indgår som en del af grundlaget for varetægtsfængslingen, skal der anmodes om et retsmøde med henblik på prøvelse af, om varetægtsfængslingen kan opretholdes uden anvendelse af teleoplysninger, jf. ovenfor. Hvis anklagemyndigheden vurderer, at der ikke under et retsmøde vil være grundlag for at påstå varetægtsfængslingen opretholdt uden anvendelse af teleoplysninger, jf. ovenfor, skal der ske løsladelse.

For så vidt angår sager optaget til dom, hvori der er dokumenteret teleoplysninger, jf. ovenfor, skal anklagemyndigheden anmode retten om genoptagelse af bevisførelsen og begære sagen udsat.

4. De øvrige konsekvenser af de nu fremkomne oplysninger vil der blive taget stilling til hurtigst muligt inden for de kommende dage.

5. Den uafhængige kontrol- og styregruppe, Advokatrådet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater og Domstolsstyrelsen er orienteret om denne instruktion.

Med venlig hilsen

Jan Reckendorff
Rigsadvokat